

1.339

a „Rada Fitopatološkoga Zavoda u Sarajevu“.

D. Vasković, kustos muzeja:

**Prilog poznavanju korovne flore
Kraljevine Jugoslavije**

Dio II.

Korovna flora vrbaske banovine.

Uredio

Ing. **Jovo Popović,**
Upravnik Drž. Fitopatološkog Zavoda

Cijena Din 20.

SARAJEVO 1933.
„NOVA TISKARA“ VRČEK I DR.

Uvod.

Za korov se zna otkad je čovjek počeo obrađivati zemlju i gojiti kulturne biljke. U žitu koje je nađeno u sojenicama kod Ripča¹⁾ i Donje Doline²⁾ u Vrbaskoj Banovini nađeno je i sjemenje biljaka predhistorijskog doba. Bek-Manageta našao je u Ripču: *Polygonum mite*, *Amaranthus blitum*, *Ranunculus repens*, *R. sardous*, *Daucus carota*, *Agrimonia eupatoria*, *Malva neglecta*, *Vicia hirsuta*, *V. sepium*, *Lathyrus latifolius*, *Physalis alkekengi*, *Convolvulus arvensis*, *Veronica hederifolia* i *Valeriana ramosa*, a K. Maly je mogao u Donjoj Dolini specifički odrediti: *Amaranthus retroflexus*, *Polygonum lapathifolium* i *Verbena officinalis*. Gotovo sve ove korovne biljke preistorijskog doba i danas su vrlo rasprostranjene i jako zakorovljavaju usjeve tih krajeva.

Šteta koju korov nanosi poznata je svakom zemljoradniku. On zna da nije dobro, kad mu usjev zaraste u »travu«, kad »zatravi«, i pomaže se kako zna i umije. Ako ne može ništa drugo, on upotrebljava najprimitivniji način ostranjivanja korova, da čupa »travu«.

Naš zemljoradnik pozna vrlo malo korova, nijesu mu sasvim jasni razlozi zakorovljavanja usjeva i ako su usjevi jako zakorovljeni onda je korov »donijela godina«.

Nije sva krivica što su naši usjevi jako zakorovljeni ni do samog zemljoradnika, dok ga ne uputimo da zna ocijeniti svu štetu koju mu korov nanosi, da zna uzroke zakorovljavanja i sretstva koja se upotrebljuju pri uništavanju korova i sprečavanju zakorovljenosti usjeva.

Osim štete³⁾ koju korov nanosi ima i drugih razloga da se upoznavanju i proučavanju korovne flore obrati naročita pažnja i da se sa raznim vrstama korova upozna ne samo stručnjak nego i zemljoradnik.

Kreč je kao hrana biljke vrlo važan sastavni dio zemljišta. Voda rastvara i ispira kreč i gubitkom kreča zemljišta ne daju potrebnu hranu za napredno razvijanje biljke. Osim toga, osobito u teškim zemljištima, gubitak kreča djeluje nepovoljno i na fizikalnu strukturu zemljišta. Mnoge vrste korova mogu zemljoradniku najlakše pokazati, ukoliko mu je zemljište izgubilo kreč, da bi odveć veliki gubitak kreča mogao na vrijeme spriječiti. *Nielsen*, *Eichinger*⁴⁾ i dr. su u novije vrijeme među korovnim biljkama pronašli više vrsta, koje kao sprovodni korov sa velikom vjerovatnošću pokazuju osiromašenje kreča u zemlji. *Nielsen* je za Dansku ustanovio 40 raznih vrsta korova koje poglavito zakorovljavaju kisele zemlje. Među njima se nalazi priličan broj korovnih biljaka koje se i kod

1) Bek-Manageta: Botanički objekti iz Sojenica kod Ripča. Glasnik Zem. muzeja u Sarajevu, VIII. 1896. Str. 487—492.

2) K. Maly: Plodovi i sjeme iz predhistoričke sojenice u Donjoj Dolini. Glasnik XVI. 1904. Str. 487—492.

3) Vidi: Đ. Vasković: Korov (Urodica). Izdanje Drž. Fitopatološkog Zavoda u Sarajevu. Letak br. 17., 1931.